

Herstelfase na epilepsiechirurgie

Epilepsiechirurgie **Nazorg**

Kempenhaeghe

Alle kennis.
Alle aandacht.

Herstelfase na epilepsiechirurgie

De herstelfase na een operatie kan gepaard gaan met veel vragen en onzekerheden. Deze folder bevat handreikingen voor deze periode. *) Als u na de hersenoperatie uit het ziekenhuis bent ontslagen, betekent het nog niet dat u al bent hersteld. U heeft mogelijk van uw neuroloog of uw neurochirurg vernomen hoeveel procent kans u heeft om aanvalsvrij te worden. Direct na de operatie is nog niet duidelijk in welke mate u aanvalsvrij bent geworden. Er is enige tijd nodig om daarover meer te kunnen zeggen.

*) Deze brochure is gericht op de situatie rondom volwassenen.

Na de operatie

Het herstel na een operatie verschilt per patiënt. Kinderen herstellen meestal snel. Volwassenen hebben vaak meer tijd nodig voordat ze het dagelijks leven weer kunnen oppakken. Naast het lichamelijk herstel kan ook het psychische herstel tijdrovend zijn. Het totale genezingsproces kan meer dan een jaar in beslag nemen.

Controles

Controle bij de neurochirurg

Ongeveer zes weken tot drie maanden na de operatie heeft u een eerste controle bij uw neurochirurg. Verdere afspraken met de neurochirurg zijn afhankelijk van uw situatie. Ongeveer drie maanden na de operatie wordt er een controle MRI-scan gemaakt en op indicatie wordt het gezichtsveldonderzoek herhaald.

Controle bij de neuroloog

Circa twee maanden na de operatie heeft u een controle bij de in epilepsiechirurgie gespecialiseerde neuroloog in Kempenhaeghe. U ontvangt hiervoor per brief een oproep. Een jaar na de operatie kan het neuropsychologisch onderzoek op indicatie worden herhaald. Vervolgens blijft u poliklinische controles houden, gericht op het effect van de operatie en eventuele medicatieafbouw totdat het epilepsiechirurgietraject is afgerond.

Verpleegkundig specialist

Gedurende het eerste anderhalf jaar krijgt u nazorg van de verpleegkundig specialist. In Kempenhaeghe bestaat deze nazorg standaard uit een aantal telefonische of poliklinische contactmomenten. Uw persoonlijke situatie rondom de operatie, het herstel en de aanpassing aan de nieuwe situatie, staan centraal tijdens deze contacten. Het eerste contact is ongeveer drie weken na de operatie.

Lichamelijk herstel

Aanvallen

Als u na de operatie nog epilepsieaanvallen krijgt, betekent dat niet dat de operatie niet is geslaagd. Uw hersenen hebben tijd nodig om volledig te herstellen. De aanvallen kunnen na de operatie volledig of deels verdwijnen. Mogelijk ervaart u de aanvallen anders of milder (aanval zet niet door). Mocht u (nieuwe) aanvallen krijgen, dan is het belangrijk dat u dit meldt.

Vermoeidheid

U kunt na de operatie vermoeid zijn. De hersenen moeten herstellen van de operatie. Bovendien heeft u een narcose gehad en is uw conditie verminderd door de operatie. Vermoeidheid is een duidelijk signaal van het lichaam dat er behoefte is aan rust. Het kan helpen om een regelmatig leven te leiden en bewust evenwicht te zoeken tussen rust en activiteit. De vermoeidheid kan enige maanden duren.

Pijn

Ook hoofdpijn komt regelmatig voor. Hoe lang de hoofdpijn aanhoudt, is afhankelijk van uw persoonlijke situatie. Hoofdpijnklachten zijn in eerste instantie het gevolg van de operatie. Dit komt omdat o.a. het harde hersenvlies in het operatiegebied gevoelig is. In tweede instantie kunnen hoofdpijnklachten verergeren op het moment dat u uw grenzen overschrijdt. U zult het dan wat rustiger aan moeten doen. Luister naar uw lichaam en bouw activiteiten langzaam op. Indien u een slaapkwaboperatie heeft ondergaan kunt u pijn ervaren bij het (ver) openen van uw mond. De pijn verdwijnt variërend van enkele dagen tot weken en soms maanden.

Houdt u er rekening mee dat drukuitoefening op de hersenen door te persen of te bukken ook hoofdpijn met zich mee kan brengen. Vermijdt u

daarom persen (persdrang) wanneer u naar het toilet gaat. Probeer u daarnaast in uw alledaags functioneren na de operatie zo min mogelijk met het hoofd voorover te bukken (eerder door de knieën proberen te zakken).

De wond

De wond is meestal binnen één week na de operatie genezen. De hechtingen worden tien à veertien dagen na de operatie verwijderd. Als de wond niet goed geneest en er sprake is van roodheid, koorts, zwelling, vocht of pus die uit de wond komt, neemt u dan contact op met de neurochirurg van het academisch ziekenhuis waar u bent geopereerd. Als de hechtingen eruit zijn, mag u uw hoofd en haren weer wassen. Wees voorzichtig met shampoo in het gebied rondom het litteken.

Bescherm het verse litteken zeker de eerste zes weken tegen blootstelling aan felle zon of juist extreme kou. Blijf uit de zon of draag een hoed, pet of sjaal. Het litteken blijft mogelijk nog lang gevoelig voor temperatuurverschillen. Ongevoeligheid of doofheid op de plaats van het litteken kan ook voorkomen, als gevolg van nog niet volledig herstelde zenuwbanen. Soms is dit blijvend. U went hier aan.

Medicatie

Pijnstilling

Na de operatie schrijft de neurochirurg vaak een pijnstillertje voor in verband met hoofdpijnklachten. De pijnstilling wordt na veertien dagen geleidelijk afgebouwd. Indien u een zwelling krijgt aan de zijde van uw hoofd die is geopereerd, wordt Dexamethason voorgeschreven. Dit medicijn zorgt voor vochtafdriving. Als u met ontslag gaat, ontvangt u een afbouwschema.

Medicijnen tegen de epilepsie

Het is erg belangrijk dat u na de operatie uw anti-epileptica in dezelfde dosering als voor de operatie blijft innemen. In overleg met uw neuroloog wordt enige tijd na de operatie bezien of medicatie-afbouw een mogelijkheid is. Voor sommige patiënten is het niet raadzaam de medicatie te stoppen, ondanks aanvalsvrijheid. Als u niet aanvalsvrij bent - bijvoorbeeld doordat het onmogelijk was om de gehele epilepsiehaard te verwijderen - zal uw arts samen met u proberen te komen tot een

zo optimaal mogelijke behandeling. Het afbouwen gebeurt langzaam volgens een op u persoonlijk afgestemd schema. Zo nodig begeleidt de verpleegkundig specialist u hierbij.

Psychisch herstel

De eerste periode na de operatie staat niet alleen in het teken van lichamelijk herstel, maar ook van psychisch herstel en verwerking. Misschien heeft u na de operatie last van vermoeidheid of stemmingsproblemen, soms gecombineerd met angst. Dit kan samenhangen met een verstoord evenwicht in de hersenen en kan passen bij de verwerking. Meestal zijn deze klachten van voorbijgaande aard. Patiënten met psychische klachten of een psychiatrische voorgeschiedenis kunnen gevoeliger zijn voor ontwikkeling van depressieve klachten en angsten. Indien nodig zal er begeleiding worden ingezet.

Leefregels en gezin

Relatie

Met het verdwijnen van de epilepsieaanvallen kan de relatie met uw partner veranderen. Sommigen ervaren deze verandering direct als positief. Voor anderen is die verandering wennen, zeker als de partner een rol had in de zorg rondom de epilepsie. Het verdwijnen van de aanvallen kan betekenen dat rollen in de relatie anders komen te liggen. Uw zelfstandigheid en onafhankelijkheid wordt op de proef gesteld. Voor seks zijn er geen algemene beperkingen. Het kan zijn dat u vlak na de operatie hier minder behoefte aan heeft.

Werken

U kunt in overleg met de arbo-arts uw werkzaamheden in een opbouwschema oppakken. Uw neuroloog, de verpleegkundig specialist of eventueel de maatschappelijk werker kunnen hierbij desgewenst adviseren. Overhaast het niet en gun uzelf tijd. Als u vóór uw operatie niet werkte en u zich onzeker voelt bij het oppakken van activiteiten, aarzelt u dan niet om hierbij hulp te vragen.

Vrijtijdsbesteding

Bouw rustig uw conditie op door bijvoorbeeld te wandelen en te fietsen. Andere sporten worden in de eerste zes weken na de operatie afgeraden, evenals saunabezoek en alcohol. Wilt u vóór de eerste controle bij de neurochirurg op vakantie naar het buitenland, neemt u dan contact op met de neurochirurg.

Rijgeschiktheid

U wordt rijgeschikt verklaard indien u na de operatie gedurende één jaar aanvalsvrij bent. De procedure van het Centraal Bureau Rijvaardigheid (CBR) wordt gevolgd, waarbij u respectievelijk voor twee, drie jaar en uiteindelijk onbeperkt rijgeschikt kunt worden verklaard.

Meer informatie

Deze folder geeft antwoord op de meest gestelde vragen over nazorg en herstelfase na epilepsiechirurgie.

Voor meer informatie kunt u terecht bij de verpleegkundig specialisten van het Academisch Centrum voor Epileptologie.

Disclaimer: Aan de informatie in deze folder kunnen geen rechten worden ontleend. Auteursrechten voorbehouden.

Academisch Centrum voor Epileptologie
Kempenhaeghe & Maastricht UMC+

Kempenhaeghe

Sterkselseweg 65
5591 VE Heeze
T (040) 227 90 22
E info@kempenhaeghe.nl
W www.kempenhaeghe.nl

Postadres Heeze:
Postbus 61
5590 AB HEEZE

Kempenhaeghe

Qualicor EUROPE